
Konvencija par cīņu ar cilvēktirdzniecību un prostitūcijas ekspluatēšanu no trešo personu puses

Apstiprināta ar Ģenerālās asamblejas 1949. gada 2. decembra Rezolūciju 317 (IV).

Spēkā stāšanās: 1951. gada 25. jūlijā, saskaņā ar 24. pantu

Preambula

Nemot vērā, ka prostitūcija un ļaunums, kas to pavada — proti, cilvēku tirdzniecība prostitūcijas nolūkos, nav savienojami ar cilvēka godu un cieņu un rada draudus indivīda, ģimenes un sabiedrības labklājībai,

Nemot vērā, ka attiecībā uz tirdzniecības ar sievietēm un bērniem apkarošanu ir spēkā šādi starptautiskie dokumenti:

- (1) 1904. gada 18. maija Starptautiskais līgums par balto verdzeņu tirdzniecības apkarošanu, kas grozīts ar Apvienoto Nāciju Organizācijas Ģenerālās asamblejas 1948. gada 3. decembrī apstiprināto Protokolu,
- (2) 1910. gada 4. maija Starptautiskā konvencija par balto verdzeņu tirdzniecības apkarošanu, kas grozīta ar iepriekš minēto Protokolu,
- (3) 1921. gada 30. septembra Starptautiskā konvencija par tirdzniecības ar sievietēm un bērniem apkarošanu, kas grozīta ar Apvienoto Nāciju Organizācijas Ģenerālās asamblejas 1947. gada 20. oktobrī apstiprināto Protokolu,
- (4) 1933. gada 11. oktobra Starptautiskā konvencija par pilngadīgu sieviešu tirdzniecības apkarošanu, kas grozīta ar iepriekš minēto Protokolu,

Nemot vērā, ka Tautu Savienība 1937. gadā sagatavoja Konvencijas projektu, ar kuru paplašināja iepriekš minēto dokumentu darbības jomu, un

Nemot vērā, ka notikumi, kas risinājušies kopš 1937. gada, dod iespēju noslēgt konvenciju, kas apvieno iepriekš minētos dokumentus un ietver 1937. gada Konvencijas projekta būtību, kā arī vēlamās izmaiņas tajā:

Tāpēc tagad

Līgumslēdzējas Puses

ar šo vienojas par turpmāk noteikto.

1. pants

Šīs Konvencijas Puses vienojas sodīt ikvienu, kurš nolūkā apmierināt citas personas miesaskāri:

- (1) sameklē, ievilina vai aizved (nolaupa) citu personu ar mērķi nodarbināt prostitūcijā, pat ar šīs personas piekrišanu;

(2) izmanto citas personas prostitūciju, pat ar šīs personas piekrišanu.

2. pants

Šīs Konvencijas dalībvalstis vienojas sodīt ikvienu personu, kura:

- (1) uztur vai vada, vai apzināti finansē bordeli vai arī piedalās tā finansēšanā;
- (2) apzināti nomā vai iznomā ēku vai jebkādu citu vietu, vai kādu tās daļu, lai tur tiktu nodarbinātas prostitūcijā citas personas.

3. pants

Ciktāl to pieļauj valsts tiesību akti, mēģinājumi izdarīt kādu no 1. un 2. pantā minētajiem noziedzīgajiem nodarījumiem, un akti, ar kuriem sagatavo šo noziedzīgo nodarījumu izdarīšanu, arī ir sodāmi.

4. pants

Ciktāl to pieļauj valsts tiesību akti, apzināta līdzdalība 1. un 2. pantā minētajos aktos arī ir sodāma.

Ciktāl to pieļauj valsts tiesību akti, līdzdalības akts tiek uzskatīts par atsevišķu noziedzīgu nodarījumu ikreiz, kad tas ir nepieciešams, lai nepieļautu nesodāmību.

5. pants

Gadījumos, kad atbilstīgi valsts tiesību aktiem cietušajām personām ir tiesības tikt uzskatītām par pusēm tiesvedības procesā, kam par pamatu ir kāds no šajā Konvencijā minētajiem noziedzīgajiem nodarījumiem, ārvalstnieki izmanto šīs tiesības ar tādiem pašiem noteikumiem kā pilsoņi.

6. pants

Ikviena šīs Konvencijas Puse piekrīt veikt visus vajadzīgos pasākumus, lai atceltu vai anulētu jebkuru spēkā esošu normatīvo vai administratīvo aktu, pamatojoties uz kuriem personām, kas ir iesaistītas vai arī tiek turētas aizdomās par iesaistīšanos prostitūcijā, ir vai nu speciāli jāreģistrējas vai jāiegūst īpašs dokuments, vai uz tām attiecas īpašas uzraudzības vai paziņošanas prasības.

7. pants

Notiesājošie spriedumi, kas agrāk pasludināti ārvalstīs par šajā Konvencijā norādītajiem noziedzīgajiem nodarījumiem, ciktāl to pieļauj valsts tiesību akti, ir ņemami vērā, lai

- (1) konstatētu recidīvisma faktu;
- (2) atņemtu noziedzīgā nodarījuma izdarītājam iespēju īstenot viņa pilsoņa tiesības.

8. pants

Šīs Konvencijas 1. un 2. pantā minētos noziedzīgos nodarījumus uzskata par tādiem, par kuriem ir jāparedz [noziedzīgā nodarījuma izdarītāja] izdošana jebkurā līgumā par personu izdošanu, kas jau ir noslēgts vai arī vēlāk var tikt noslēgts starp jebkurām šīs Konvencijas Pusēm.

Šīs Konvencijas Puses, kuras noziedzīgā nodarījuma izdarītāja izdošanu neuzskata par atkarīgu no līguma pastāvēšanas, turpmāk atzīst šīs Konvencijas 1. un 2. pantā minētos noziedzīgos nodarījumus par pamatu [noziedzīgā nodarījuma izdarītāja] izdošanai to starpā.

Izdošanas pieprasījumu izpilda saskaņā ar tās Valsts tiesību aktiem, kurai tiek iesniegts pieprasījums.

9. pants

Valstīs, kuru tiesību aktos pilsoņu izdošana nav atļauta, pret pilsoņiem, kuri atgriezušies savā Valstī pēc tam, kad ārzemēs izdarījuši jebkādu no šīs Konvencijas 1. un 2. pantā minētajiem noziedzīgajiem nodarījumiem, tiek celta apsūdzība un viņi tiek sodīti savas Valsts tiesā.

Šo noteikumu nepiemēro, ja šādā lietā, kas radusies starp šīs Konvencijas Pusēm, ārvalstnieka izdošanas pieprasījumu nevar izpildīt.

10. pants

Šīs Konvencijas 9. panta noteikumus nepiemēro, ja noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā apsūdzētā persona ir tiesāta ārvalstī un ja tai ir piespriests sods, un persona to ir izcietusi vai atbrīvota no tā, vai tas ir samazināts saskaņā ar šīs ārvalsts tiesību aktiem.

11. pants

Nekas šajā Konvencijā nav interpretējams kā tāds, kas nosaka Puses attieksmi pret vispārējo jautājumu par kriminālās jurisdikcijas robežām atbilstīgi starptautiskajām tiesībām.

12. pants

Šī Konvencija neskar principu, ka noziedzīgie nodarījumi, uz kuriem tā attiecas, tiks katrā Valstī noteikti, pret noziedzīgā nodarījuma izdarītājiem tiks celta apsūdzība un viņi tiks sodīti saskaņā ar šīs valsts tiesību aktiem.

13. pants

Šīs Konvencijas Pusēm tiek uzliktas saistības izpildīt tiesiskās palīdzības lūgumus par Konvencijā minētajiem noziedzīgajiem nodarījumiem saskaņā ar savas valsts tiesību aktiem un praksi.

Tiesiskās palīdzības lūgumus nodod:

- (1) tieši sazinoties tiesu varas iestādēm; vai
- (2) tieši sazinoties divu Valstu tieslietu ministriem vai tieši sazinoties citai lūguma

iesniedzējas Valsts kompetentajai iestādei ar tās Valsts tieslietu ministru, kurai lūgumu iesniedz; vai

(3) ar lūguma iesniedzējas Valsts diplomātiskā vai konsulārā pārstāvja starpniecību Valstī, kurai iesniedz lūgumu; šis pārstāvis nosūta tiesiskās palīdzības lūgumus tieši kompetentajai tiesu varas iestādei vai iestādei, ko norādījusi tās Valsts Valdība, kurai iesniedz lūgumu, un arī tieši saņem no šādas iestādes dokumentus, kas nozīmē tiesiskās palīdzības lūgumu izpildi.

Pirmajā un trešajā minētajā gadījumā tiesiskās palīdzības lūguma kopiju nosūta tās Valsts augstākajai iestādei, kam šis lūgums ir adresēts.

Ja nav citas vienošanās, tad tiesiskās palīdzības lūgumus sagatavo lūguma iesniedzējas iestādes valodā, vienmēr ar noteikumu, ka Valsts, kurai lūgums adresēts, var pieprasīt tulkojumu savā valodā, ko lūguma iesniedzēja iestāde apstiprina kā pareizu.

Katra šīs Konvencijas Puse paziņo katrai no citām Konvencijas Pusēm, kuru nosūtīšanas metodi vai metodes no iepriekš minētajām tā atzīs par pieņemamu, lai saņemtu šīs pēdējās Valsts nosūtītu tiesiskās palīdzības lūgumu.

Kamēr Valsts šādu paziņojumu nav izdarījusi, paliek spēkā tajā esošā procedūra attiecībā uz tiesiskās palīdzības lūgumiem.

Tiesiskās palīdzības lūgumu izpilde nevar būt par pamatu prasībai par jebkādu izmaksu vai izdevumu piedziņu, izņemot izdevumus, kas paredzēti ekspertu algošanai.

Neko šajā pantā nevar interpretēt kā šīs Konvencijas Pušu apņemšanos izmantot krimināllietās pierādīšanas formas vai metodes, kas ir pretrunā šo Valstu tiesību aktiem.

14. pants

Katra Konvencijas Puse izveido vai uztur dienestu, kam uzdots koordinēt un centralizēt šajā Konvencijā minēto noziedzīgo nodarījumu izmeklēšanas rezultātus.

Šādiem dienestiem jākompilē visa informācija, kuru vāc, lai sekmētu šajā Konvencijā minēto noziedzīgo nodarījumu novēršanu un sodīšanu par tiem, un jāuztur cieši kontakti ar attiecīgajiem dienestiem citās Valstīs.

15. pants

Ciktāl to pieļauj valsts tiesību akti un ciktāl par 14. pantā minētajiem dienestiem atbildīgās iestādes to uzskata par vēlamu, tās sniedz iestādēm, kuras ir atbildīgas par attiecīgajiem dienestiem citās Valstīs, šādu informāciju:

(1) ziņas par jebkuru šajā Konvencijā minētu noziedzīgu nodarījumu vai par jebkuru mēģinājumu izdarīt šādu noziedzīgu nodarījumu;

(2) ziņas par visiem gadījumiem, kad šajā Konvencijā minēto noziedzīgo nodarījumu izdarīšanā vainīgās personas tiek meklētas, lai pret tām celtu apsūdzību, tās apcietinātu, notiesātu, tām atteiktu iebraukšanas atļauju vai tās izraidītu, par šādu personu pārvietošanos, un jebkādu citu noderīgu informāciju par tām.

Tādējādi sniegtā informācija ietver noziedzīgā nodarījuma izdarītāju aprakstus, viņu pirkstu nospiedumus, fotogrāfijas, darbības metodes, policijas izziņas un izrakstus no soda reģistra.

16. pants

Šīs Konvencijas Puses vienojas ar valsts vai privāto izglītības, veselības aizsardzības, sociālās aprūpes, ekonomisko vai citu atbilstošo dienestu palīdzību īstenot vai atbalstīt pasākumus, kas vērsti uz prostitūcijas novēršanu, kā arī prostitūcijā un šajā Konvencijā minētajos noziedzīgajos nodarījumos cietušo rehabilitāciju un sociālo adaptāciju.

17. pants

Saistībā ar imigrāciju un emigrāciju šīs Konvencijas Puses apņemas sākt veikt vai uzturēt spēkā tādus pasākumus, kas ir nepieciešami atbilstoši šajā Konvencijā noteiktajām saistībām, lai apkarotu jebkura dzimuma cilvēku tirdzniecību prostitūcijas nolūkos.

Jo īpaši tās apņemas:

- (1) izdot tādus noteikumus, kas ir nepieciešami imigrantu vai emigrantu, jo īpaši sieviešu un bērnu, aizsardzībai, kā ieceļošanas un izceļošanas vietā, tā arī, kamēr viņi atrodas ceļā;
- (2) veikt atbilstošus informēšanas pasākumus, brīdinot sabiedrību par briesmām, ko rada iepriekš minētā tirdzniecība;
- (3) veikt atbilstošus pasākumus, lai nodrošinātu dzelzceļa staciju, lidostu, jūras ostu un ceļā esošu transporta līdzekļu, kā arī citu sabiedrisko vietu uzraudzību nolūkā nepieļaut starptautisko cilvēku tirdzniecību prostitūcijas nolūkos;
- (4) veikt atbilstošus pasākumus, lai informētu attiecīgās iestādes par tādu cilvēku ierašanos, kuri, *prima facie*, šķiet, varētu būt šādas tirdzniecības organizētāji un līdzdalībnieki vai arī cietušie.

18. pants

Šīs Konvencijas Puses apņemas saskaņā ar valsts tiesību aktos paredzētajiem nosacījumiem pieprasīt deklarācijas no personām—ārvalstniecēm, kas nodarbojas ar prostitūciju, lai noskaidrotu viņu identitāti un civilstāvokli un noskaidrotu personas, kas pamudinājušas tās atstāt savu Valsti. Iegūtā informācija tiek paziņota minēto personu izcelsmes Valsts iestādēm, lai veiktu viņu iespējamu repatriāciju.

19. pants

Šīs Konvencijas Puses, saskaņā ar valsts tiesību aktos paredzētajiem nosacījumiem un neskarot apsūdzības celšanu vai cita veida rīcību par šo tiesību pārkāpšanu, un ciktāl tas iespējams, apņemas:

- (1) nodrošināt piemērotu, pagaidu aprūpi un uzturu bez līdzekļiem palikušajām personām, kas ir starptautiskās cilvēku tirdzniecības prostitūcijas nolūkos upuri, laikā, kad vēl nav pabeigti repatriācijai vajadzīgie pasākumi;
- (2) repatriēt 18. pantā minētās personas, kuras vēlas atgriezties vai kuru repatriāciju var

pieprasīt personas, kurām ir vara pār tām, vai par kuru izraidīšanu tiek izdots rīkojums saskaņā ar tiesību aktiem. Repatriācija notiek tikai pēc tam, kad ar galamērķa Valsti ir panākta vienošanās par repatriējamās personas identitāti un valstspiederību, kā arī par ierašanās pie valstu robežām vietu un datumu. Ikviens šīs Konvencijas Puse sekmē šādu personu pārvietošanos caur tās teritoriju.

Ja iepriekšējā daļā minētās personas nevar pašas apmaksāt ar repatriāciju saistītos izdevumus, un tām nav ne dzīvesbiedru, ne radnieku, ne arī aizgādņu, kas varētu par tām samaksāt, tad repatriācijas izmaksas līdz tuvākajai valsts robežai vai ostai, kurā iespējama iekāpšana, vai lidostai, no kuras iespējams doties uz šīs personas izcelsmes valsti, sedz Valsts, kurā atrodas to pastāvīgā dzīvesvieta, un atlikušās ceļojuma izmaksas sedz to izcelsmes Valsts.

20. pants

Šīs Konvencijas Puses, ja vien tās nav jau to paveikušas, veic vajadzīgos pasākumus, lai uzraudzītu nodarbinātības aģentūru darbību, nolūkā novērst personu, kas meklē darbu, jo īpaši sieviešu un bērnu, pakļaušanu prostitūcijas draudiem.

21. pants

Šīs Konvencijas Puses paziņo Apvienoto Nāciju Organizācijas Ģenerālsekretāram par normatīvajiem aktiem, kas ir to Valstīs jau izdoti, un turpmāk katru gadu par normatīvajiem aktiem, kas var tikt izdoti saistībā ar šīs Konvencijas priekšmetu, kā arī par visiem pasākumiem, ko tās veikušas saistībā ar Konvencijas piemērošanu. Ģenerālsekretārs periodiski publicē saņemto informāciju un izsūta visām Apvienoto Nāciju Organizācijas dalībvalstīm un citām valstīm, kas nav ANO dalībvalstis un kurām šo Konvenciju oficiāli paziņo saskaņā ar 23. pantu.

22. pants

Ja starp šīs Konvencijas Pusēm rodas strīds attiecībā uz tās interpretāciju vai piemērošanu, un to neizdodas atrisināt citā veidā, tad strīda izskatīšana pēc jebkuras strīdā iesaistītās Puses lūguma nododama Starptautiskajai tiesai.

23. pants

Šī Konvencija ir atvērta parakstīšanai jebkuras Apvienoto Nāciju Organizācijas dalībvalsts vārdā arī jebkuras citas valsts, kurai Ekonomikas un sociālo lietu padome nosūtījusi ielūgumu, vārdā.

Šī Konvencija ir jāratificē, un ratifikācijas instrumentus deponē Apvienoto Nāciju Organizācijas Ģenerālsekretāram.

Pirmajā daļā minētās Valstis, kas nav parakstījušas Konvenciju, var tai pievienoties.

Pievienošanās notiek, deponējot pievienošanās instrumentu Apvienoto Nāciju Organizācijas Ģenerālsekretāram.

Šajā Konvencijā vārds "Valsts" ietver arī visas tās valsts, kas paraksta Konvenciju vai tai pievienojas, kolonijas un aizbilstamās teritorijas, un visas teritorijas, par kurām šāda Valsts ir starptautiski atbildīga.

24. pants

Šī konvencija stājas spēkā deviņdesmitajā dienā pēc dienas, kurā deponēts otrais ratifikācijas vai pievienošanās instruments.

Katrai valstij, kas ratificē šo konvenciju vai pievienojas tai pēc otrā ratifikācijas vai pievienošanās instrumenta deponēšanas, šī konvencija stājas spēkā deviņdesmitajā dienā pēc tam, kad šī Valsts deponējusi savu ratifikācijas vai pievienošanās instrumentu.

25. pants

Kad ir pagājuši pieci gadi kopš šīs Konvencijas spēkā stāšanās dienas, jebkura no šīs Konvencijas Pusēm var to denonsēt, iesniedzot rakstisku paziņojumu, kas adresēts Apvienoto Nāciju Organizācijas Ģenerālsekretāram.

Attiecībā uz Pusi, kas veic šādu denonsēšanu, tā stājas spēkā vienu gadu pēc dienas, kad to ir saņēmis Apvienoto Nāciju Organizācijas Ģenerālsekretārs.

26. pants

Apvienoto Nāciju Organizācijas Ģenerālsekretārs informē visas Apvienoto Nāciju dalībvalstis un arī valstis, kas nav šīs organizācijas dalībnieces, bet kuras ir minētas 23. pantā:

- a) par parakstīšanas, ratificēšanas un pievienošanās aktiem saskaņā ar 23. pantu;
- b) par datumu, kurā šī Konvencija stāsies spēkā saskaņā ar 24. pantu; c) par denonsēšanām, kas saņemtas saskaņā ar 25. pantu.

27. pants

Katra šīs Konvencijas Puse saskaņā ar savas Valsts Konstitūciju apņemas veikt legīslatīvos un citus pasākumus, kas nepieciešami, lai nodrošinātu Konvencijas piemērošanu.

28. pants

Šīs Konvencijas noteikumi Pušu attiecībās prevalē pār Preambulas otrās daļas 1., 2., 3. un 4. apakšdaļā minēto starptautisko dokumentu noteikumiem, no kuriem katrs tiks uzskatīts par spēku zaudējušu, kad visas to Puses būs kļuvušas par šīs Konvencijas Pusēm.

Noslēguma protokols

Neko šajā Konvencijā neuzskata kā tādu, kas skar jebkurus legīslatīvos aktus, kuros, lai īstenotu noteikumus par cīņu ar cilvēktirdzniecību un prostitūcijas ekspluatēšanu, ir nodrošināti stingrāki nosacījumi nekā paredzēts šajā Konvencijā.

Šim Protokolam piemēro konvencijas 23. līdz 26. panta (to ieskaitot) noteikumus.